

Kronika

Jubilej prof. Slave Rakovec-Lipoglavšek

V letu, ko praznujemo 75. obletnico ustanovitve našega stanovskega društva, se med drugim spominjamo tudi vseh tistih njegovih članov, ki so s svojim dolgoletnim, nesebičnim in prizadevnim delom sooblikovali vsebinsko zasnovano in organizacijsko podobo slovenskega geografskega društva. Med temi vidnimi, marljivimi in nadvse dejavnimi člani Geografskega društva Slovenije v prvih treh povojnih desetletjih je bila tudi naša slavljenska, prof. Slava Rakovec-Lipoglavšek.

Slava Lipoglavšek se je rodila 12. novembra 1912 v Gorici (Gorizia). Med 1. svetovno vojno se je kot otrok begunske družine preselila najprej na Vrhniko, kasneje pa v Ljubljano. Leta 1936 je diplomirala na ljubljanski univerzi, in sicer iz študijske skupine geografija — geologija s petrologijo, fizika in meteorologija. Več let po diplomi je kot suplentka poučevala na ljubljanskih srednjih šolah. Po koncu 2. svetovne vojne se je preselila v Tržič, kjer je službovala do upokojitve leta 1973. Kot vzorna pedagoginja in priznana strokovnjakinja je postala tudi pedagoška svetovalka za pouk geografije pri Kranjskem zavodu za pedagoško-prosvetno službo.

Prof. Slava Rakovec-Lipoglavšek je ena izmed tistih redkih slovenskih geografinj, ki je s svojim mnogostranskim delom zapustila trajne in neizbrisljive sledi na številnih področjih. S svojim bogatim strokovnim znanjem in široko razgledanostjo posodobnem geografskem in sorodnem strokovno-znanstvenem tisku je nenehno bogatila pouk geografije z najnovejšimi in uveljavljenimi didaktičnimi spoznanji. Domala vedno je imela na skrbi strokovno izpopolnjevanje učiteljev geografije. Z njim je utemeljeno pričakovala ne samo kakovostnejši in vsebinsko bogatejši ter pestrejši pouk geografije, temveč tudi utrjevanje stanovske zavesti ter ugled stroke v javnosti. Osnovna značilnost in vrednost strokovnega in javnega dela naše jubilanke je tudi ta, da se je stalno in prizadevno zavzemala za posredovanje, prodor in uveljavitev novih geografskih znanstvenoraziskovalnih izsledkov na različnih področjih, še zlasti v izobraževanju.

Na izjemno bogato in raznovrstno vlogo prof. Slave Rakovec v slovenski geografiji kažejo tudi njeni znanstvenoraziskovalni prispevki. Z njimi je obogatila slovensko geografsko misel in zakoličila njen raziskovalni domet. Njeno prvo obsežnejše objavljeno delo je razprava "Obdelana zemlja v Jugoslaviji" (GV, 16, 1940, str. 76–88). In kdo se ne spominja njene študije "Slovenski izseljenci. Geografski pregled predvojnega stanja" (GV, 22, 1950, str. 3–60), ki je postala klasično delo o našem izseljeništvu. Tudi razprava "Tržič. Mestna geografija" (Geografski zbornik, 2, 1954, str. 115–186) je med prvimi vzorčnimi in celostnimi poleogeografskimi študijami na Slovenskem. Naravnogeografska problematika in metodologija njenega

proučevanja nista bili tuji naši jubilantki. Raziskala je morfogenetske razmere v Krški kotlini in o tem objavila študijo v Geografskem vestniku ("Krška kotlina. Študija o geomorfološkem razvoju". GV, 23, 1951, str. 85–108). Poleg teh temeljnih del je objavila več strokovnih prispevkov in poročil v strokovnem in drugem tisku (Geografski obzornik, Planinski vestnik, Tržiški vestnik). Sledi njenega dela so se ohranile tudi na turističnem področju. V slovenščino je prevedla, priredila in dopolnila nemško izdajo Polyglottovih turističnih vodnikov za Italijo (1978, 81 str.), Avstrijo (1979, 90 str.), Grčijo (1980, 78 str.) in Madžarsko (1980, 80 str.).

Poleg raziskovalnega dela se je prof. S. Rakovec razdajala in odlikovala tudi na strokovno-organizacijskem področju. Dolga leta je bila zavzeta, delovna, ustvarjalna in požrtvovalna poverjenica, zastopnica oziroma predstavnica GDS najprej za kranjski okraj in kasneje za celotno Gorenjsko. Vrsto let je vodila podružnico oziroma aktiv gorenjskih geografov. S številnimi izvirnimi akcijami, ki so bile strokovno utemeljene, je razgibala in popestrila delo geografov na Gorenjskem. Že v času njenega predsednikovanja kranjski podružnici GDS so bile tamkajšnje strokovne ekskurzije, ki jih je vsebinsko in organizacijsko vedno vzorno pripravila, v veliko zadovoljstvo vseh udeležencev. In njihova priznana veljava je odmevala po vsej Sloveniji.

Vse njeno delo smo spremljali slovenski geografi z iskrenim in spoštljivim občudovanjem in spoštovanjem. Leta 1972, ob 50-letnici GDS, je prof. S. Rakovec dobila društveno priznanje "Pohvala", leta 1984 pa je bila izvoljena za častno članico GDS. Leta 1988 je dobila državno odlikovanje "red zaslug za narod s srebrno zvezdo".

Tudi ob letošnjem življenjskem prazniku želimo prof. S. Rakovec še vrsto zdravih in zadovoljnih let! In da bi mogla z vso svojo sproščeno življenjsko vedrino in izostrenim strokovnim čutom še dolgo spremljati rast in razvoj slovenske geografije v naši samostojni državi.

Milan Natek

Sedemdeset let prof. dr. Darka Radinja

Geografski vestnik 1987 je ob slavljenčevi šestdesetletnici pregledno orisal njegovo življenjsko pot, njegove objave in pedagoško delo. Njegov prispevek k razčiščevanju pojmov iz teoretske geografije in terminologije je bil sicer omenjen, vendar bolj mimogrede. Opažanje, da teh prizadevanj kasnejši pisci o teoretični geografiji domala ne poznajo ali vsaj ne navajajo, sili podpisanega k podrobnejši omembi teh jubilatovih objav.

Z načelnimi vprašanji geografije se je prof. Radinja najbolj ukvarjal v letih, ko je zapuščal poklic srednješolskega učitelja in se uvrstil med univerzitetne predavatelje in kasneje učitelje na Oddelku za geografijo FF. To je bil hkrati čas, ko je sedem let (1954–1960) sam urejal Geografski obzornik — tega je sam priklical k življenju — ali pa je to delo opravljala kot urednica soproga prof. Mara Radinja (1961–1980).